

卡那卡那富語：mupana'ũ taniarũ niurina kari（射日的傳說）

miana 'ũnai mamane mita ia, urucin kani meesua taniarũ, 'apapuri urucin taniarũ arapipining, imo, tantaniara maciasũ taniara, 'akia mapitũ'ũ, muru'inasũ cau meesua, sii, ka'aan tavarũ'ũ tia nukanmana aramia'ũ? tia nukanmana putukikio? tia nukanmana tarasangai? maraapusu kangvang 'ũnai mamane, 'akia cau tavarũ'ũ te cu makananu nuari? meesua, 'una tacini nanmarua nanakũ, nanara kani, miacicin cumacũvũ. 'una kani cani taniara, mookusa cakũran sua nanakũ iisua, tia rumariu'ũ vutuukuru, campe tia rumariu'ũ, niriũ'ũ kee ucani sanapisapi, niara kee tumaini! makaa'ũna nguain rumariu'ũ, nakai sua tinaini kee sanapisapi iisua ia, 'acuu maka'ũna musikarũ na nguain tamna sapuarũ, arakuracũ nanakũ iisua, sii paraapusu 'inia rumariu'ũ vutuukuru. pacũpũngũ nanakũ, ũũ'ũ kacũ! te maku avicin na tanasa, siarupaca maku matu'apuru, niara kee tumini na nguain tamna siavuku. pui'i cu na tanasa. mataarava rovana, te cu matu'apuru, te kani po'ocipi uru, tikirimini kee sanapisapi iisua, 'akia na nguain tamna siavuku, tikikirimi kee na namuriungu, 'akia!

卡那卡那富族有這麼一個傳說，遠古的時候我們宇宙有兩個太陽，兩個太陽輪流出現，所以每天都是白晝，沒有夜晚，當時的人類很痛苦，因為不知道要何時起床？何時要工作？何時可以休息？大地非常混亂，沒有人知道未來將如何？當時有一位少女是個孤兒，獨自生活。有一天，那位少女去河流撈魚，才剛要撈魚，就有一個木片，自己進入她的撈網，她拿起來丟棄！繼續去撈魚，但是那被丟棄的木片，又再次的進入她的撈網，那少女很生氣，擾亂了她的漁撈工作，少女心想，好吧！那我帶回家用來起火，就吊在腰帶回到家裡。到了晚上想要起火煮飯了，找那個木片，不在她的腰帶上，四週再找找，沒找到！

卡那卡那富語：mupana'ũ taniaru niurina kari (射日的傳說)

pacupungũ nanaku, cucuru ninparu! nakai ka'aan kasakunũũn, makenanu maroka, matasa'ai na tatarũ, 'acuu sini'icupũ. aramia'ũ akini taniara, ukũũn nanaku nguain tamna vucũkũ, miseen makai 'una karanana, koo kee usũ'ũn na cupungũ, tia aramamanũng nusoni misee. miaranau cu, arasurumu nipiivura nanaku iisua, koo miaranau, nikamanuumanu 'a'ai sarunai. cucuru macangcangaru nanaku iisua, patimanũngũn kee 'apacũvũũ, matanganai 'inia, Naparumaci kisũũn. aratatia sua manu sarunai Naparumaci, 'apaco'e koo pa nimararupang, nakai mintasũ cu, mataa 'una 'iintasũ, 'esi cu kipapara sasarunai aracakanũ, paira noo cini'ũra cu kee tapinange ia, rangrang cu manguru, icu'ũn kee, mupana'ũ, matapari'i cu. kangvang marũkurapũ, makai vutunu, vavuru, takuisi, to'urungu, 'apaco'e 'anuka maa cini'ũra kee, maatũa, tavarũ'ũ nguain 'apaica nipaicaa marũkurapũ, atũũn kee, mupana'a umara. mamũmũkũ nguain tamna kũkũnang, 'esi pakũnnau kee mara sua marũkurapũ iisua?

少女心想，真是怪事！但是這也不是很重要的事，不見了也無所謂，躺到床上睡著了。隔天起床，她摸著肚子，怎麼好像有點怪怪的，心想！我不會是懷孕了吧！過了三天，她的肚子變大了，再過六天就生出男嬰。少女高興極了，好好的養育那位男孩，並為他取名為 Naparumaci。那位名為 Naparumaci 的男孩長大了，雖然還沒有成年，但是力量與膽識都已經足夠，可以跟隨成年的男士出獵。每次只要被他看到的鳥類，就很難逃離了，他瞄準、射擊，鳥就掉下來了。所有的獸類，像鹿、山豬、山羊、山羌，雖然他只看到獸蹄，同樣，只要被他射擊，就必死。他的同伴們非常的疑惑，究竟怎樣獲得那些獵物？

卡那卡那富語：mupana'ũ taniaru niurina kari (射日的傳說)

'una cani taniara, 'esi na rumura arakanu, pasiin kukunangiin, Naparumaci, mucanamaa pa kasu, makacang Naparumaci pakiituru, 'acecu mucanumu. niara kukunangiin nguain tamna 'acai, putuvurake cumacu'ura, neni 'esi tisikariin? 'una vuru, rupacu, vava tutui. takutavaru'ũ Naparumaci, koo arakuracu, nakai miaa pui'i tanasa ia, tuturuun kee nguain tamna cina, pasiin cineen, 'akuni aka cupungu, manmaan kangvang kukunang musu arakukunu kasua, uranoo nguani 'uma'anupu, noo 'uneen iikasu tamna niaracakana ia, sovungo na kincaucaua. nimararupang cu Naparumaci, tinakacicin kamanungu rupacu tatia, pasiin cineen, tia numani musu tatia rupacu isi? mariivari Naparumaci, te maku pana'un ucani tianaru, makasi cineen, 'apaica kucu cupungu musu. aranai meesua, mati'arangu cu nguani mariinguna karu mataa 'uringi, kamanungu pa macasu tarisi. mataarava cu taniara, pasiin kee cineen, te cu ku moca!

夥伴們想對他搗蛋，當他們去叢林狩獵時，夥伴們跟他說，Naparumaci 你去挑水。Naparumaci 立刻答應去挑水。當他離去的時候，他的夥伴拿起他的背袋，打開來看看，裡面究竟有些什麼？有矢、弓和豬肋骨。此事被 Naparumaci 知道了，並沒有生氣，但他回家的時候告訴了母親，他媽媽跟他說不要難過，你的夥伴都喜歡跟你在一起，你要協助他們追獵物，如果有收獲，也要與親友們分享。Naparumaci 成年了，自己製作了很大的弓箭。母親問他，這是要幹什麼的？Naparumaci 回答，我要射下一個太陽，他媽媽說，就隨你的心意吧！從那時開始，他們準備了乾柴和芒草莖，還製作了很長的繩索。

卡那卡那富語：mupana'ʻu taniarʻu niurina kari (射日的傳說)

nikiri kee tarisi na tanasa, marisʻuʻru mookusa na tatukuseen, aracan cu na tararakaua taniarʻu, moon 'inia mariitarʻu, meesua kani ia, 'una tacini sarunai nikipapa Naparumaci, pasiin kee ru'ʻvin, noo mupana'ʻu ku taniarʻu ia, te kita makacang musutavʻuʻru. ararakau cu sua taniarʻu, urunge nguani tamna takusini cumai, 'uruupaca cu nguain tamna rupacacʻu, nupana'ʻu na taniarʻu, musucʻukʻucʻukʻu na taniarʻu vuru, musutavʻuʻru cu nguani na canumu, koo pakisapatʻu sua ru'ʻvin, nipunai taniarʻu tamna cara'ʻu, macici curu, macai 'inia. niarasurumu arapitu'ʻu 'ʻnai mamane, matisapʻuʻsapʻu Naparumaci mukuru tarisi pui'i na tanasa. mama'ari sii, masiiraru nimati'arangʻu cu cineen mariinguna karu mataa 'uringi, matu'apuru cuneen, tavarʻu'ʻu cu Naparumaci, 'apaica sinangʻu iisua, makacʻukʻuna tanasa.

他把繩子拴在家裡，拉到他要去的地方，已經很接近太陽了，就在那裡等待著。據說，當時有一位男士跟隨 Naparumaci。他對同伴說，當我射擊太陽時，我們要立即進入水裡。太陽出現了，他們脫下所披的熊皮披風，他就用他的大弓箭射向太陽，箭矢插進了太陽，他們浸泡入水，不過他的同伴沒趕得及，被太陽的血淋到了，因為太熱當場死去。大地突然變暗，Naparumaci 握著繩子摸索回家。幸好他母親原先已備妥了乾柴，立即點燃起來，Naparumaci 可以靠著那個光線抵達家裡。

卡那卡那富語：mupana'ʉ taniarʉ niurina kari (射日的傳說)

miaa koo pa pana'ʉn taniarʉ ia, urucin taniarʉ meesua, muru'inasʉ cau sii, maciasʉ kangvang mamane. masini nipana'a ucani taniarʉ, ma'icʉpʉ ucani taniarʉ arapipining, 'akia cu ciasʉ, mapitʉ'ʉ kangvang, miaranau makaasua. miaa campe ia, mama'ari pa sii, 'una pa karu, to'umangʉ, ranʉngʉ, cʉnʉ, tavarʉ'ʉn pa rumarʉn, mara sinangʉ, miaranau taniara, 'akia cu cucumeni tavarʉ'ʉn rumarʉn, kangvang 'ucu tanasa, 'aruvu, rumarʉn cu kangvang. matacuvucuvungu cau mataa marʉkurapʉ kaisisi, tia 'aparapining taniarʉ, ka'aan pakiituru taniarʉ arapipining, marivivini, 'apucanʉn cau tarukuka, maakari taniarʉ, tuturuun tarukuka taniarʉ, ka'aan cu cau tia miakaka 'inia, potucucuru kariin taniarʉ, totasiarʉ noo umoni tarukuka ia, arapipining cu taniarʉ. koo mamacai sua nipana'a taniarʉ, nakai nimiaranau musucara'ʉ, ka'aan cu mintasʉ nguain tamna sinangʉ, masini sua cʉ'ʉraa mita vuanʉ ia, nguai sua nipana'a miana taniarʉ.

當太陽還沒有被射下的時候，當時有兩個太陽，人類因都是白晝而苦。現在太陽被射了，另一個太陽也懼怕出來，沒有光明了，全部都是黑暗，維持了一段時間。起初的時候，還可以維持，因為還有樹木、竹子、樹葉、雜草可以燃燒，獲得光源，過了一段時日，沒有其他可供燃燒了，家裡的柱子、屋頂也全部燒掉了。人類和所有的動物聚集起來祭拜，想請太陽出來，太陽仍然不願意出現。最後，人類促請雞與太陽商量，跟太陽說，人類不會再傷害太陽了。太陽相信了雞的話，每當晨間雞鳴的時候就出現。被射殺的太陽並沒有死亡，但是流血過久，它的光源不再強烈，現在我們所看到的月亮，就是當時被射殺的太陽。